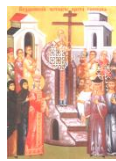

Farský list

119

2016
ročník XI.

11.9.2016 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Sláva Isusu Christu

Dlhá sukňa, bledé líčka – to musí byť katolíčka! Nie raz som sa stretol v chráme so zachmúrenými a utrápenými tvármi. Ale ozaj má byť kresťan bez úsmevu?

Vedeli ste, že humor má svojho patróna? Je ním svätý Tomáš Morus 1478-1535. A rovnako sa v niektorých prípadoch hovorí aj o „teológii“ humoru. Že viera a humor nejdú dokopy? Že zo svätých vecí si nehodno robiť zábavu a kostol nie je holubník? Vo Svätom písme nájdeme niekoľko miest. Prvým momentom, kde sa spomína smiech, je príbeh Sáry a Abraháma. Je to zároveň prvý moment, keď sa Boh konkrétne prihovára žene. Najprv Pán oznamuje Abrahámovi, že bude mať syna, no Sára sa neveriacky smeje a potom takpovediac „do očí“ klame: „*Nesmiala som sa!*“ Nuž, a tu je kameň úrazu. Na neveriackom smiechu by nebolo samo osebe nič zlé, ale to nasledovné klamstvo spôsobilo, že Boh

sa konkrétne so ženou rozprával až v Novom zákone – a tou ženou bola Mária. Viac odkazov na smiech darebákov nájdeme v Knihe Jób, u Sirachovca či Kazateľa. Vyzerá to, že by sme sa nemali smiať. Ale je to naozaj tak? V stredoveku panoval názor, že Ježiš sa nesmiel a preto smiech nie je potrebný ku spásu. Kto čítal známe Meno ruže od Umberta Eca, istotne mi dá za pravdu, že odpor k smiechu a takzvaná „vážnosť až do hrobu“ nikam nevedie. Vráťme sa ale späť k Biblii – i tam sa dajú nájsť narážky na smiech radostný – a dokonca v Knihe Jób sa píše ako prisľúbenie: „*Ešte ústa naplní ti smiechom a tvoje pery jasotom radostným*“ (Jób 8, 21). Svätý Pavol píše v Liste Filipanom: „*Ustavične sa radujte v Pánovi! Opakuj em: radujte sa!*“ (Flp 4, 4). A narážok na radosť a výzvu k radosti nájdeme mnoho i v žalmoch i v ďalších Pavlových listoch. A či sa možno radowať so zachmúrenou tvárou?

Ak sa pozrieš na seba vo svetle viery, zistíš, že všetky tvoje zámienky k absolútnej vážnosti a uznaniu sú skutočne smiešne. Pocitu vlastnej dôležitosti sa vo veľkej miere protiví „čnosť“ humoru. Ukazuje sa, že je veľmi potrebná na to, aby v nás rástla viera ako videnie sveta v pravom svetle. Jedným z najznámejších komediantov z radu svätcov bol svätý Filip Neri 1515-1595. Dokázal zabávať ostatných nielen na svoj vlastný účet, ale poukazoval s vtipom a humorom aj na neresti či

nevhodné správanie u ľudí vo vyššom postavení. Filipov humor poznal medze. Každý je inak smiešny a Boh miluje všetkých. Nič nie je nebezpečnejšie než spupnosť, nič dôležitejšie než pokora! A smiech je tiež perfektná metóda, ktorá pomáha, aby človek ľahšie zvládol život s jeho tvrdosťou a frustráciami. Radosť a humor boli okrem toho pre Filipa prostriedkami, aby udržal na uzde svoju prudkú a prchkú povahu. Filipov výrok, ktorý často opakoval: „*Škrupule a melanchólia, choďte preč z môjho domu!*“ doslova zľudovel a stal sa obľúbeným príslovím. Nemožno však zabudnúť ani na svätých súčasnosti. Hovorí sa, že smutný svätý, žiadny svätý. No taký isto nebol pápež Ján XXIII., vlastným menom Angelo Giuseppe Roncalli 1881-1963. Naopak, s jeho menom sa spája množstvo úsmevných anekdot. Keď bol ešte nunciom v Paríži, na jednej recepcii posadili vedľa neho sporo odetú dámu. Pri jedle ju nuncius niekoľko ráz vehementne ponúkal miskou jablák, až sa tá divila, prečo to robí. „*Viete, Eva, až keď zjedla jablko, zbadala, že je nahá,*“ odvetil Roncalli. V smiechu nezaostával ani Ján Pavol II 1920-2005. Ešte počas toho, ako učil, mal jednu zo svojich náročných filozofických prednášok a dvaja študenti sa celkom nahlas bavili. „*Ak nebudete dávať pozor, pôjdete do očistca!*“ Nato mu jeden zo študentov odpovedal: „*A ja viem, čo tam budem robiť!*“ „*A čo?*“ „*Čítať túto vašu filozofickú rozpravu!*“ Nezostaňte bez úsmevu. Usmiatey človek je najkrajší.

o. Rastislav (farár)

"Povýšenie sv. Kríža"

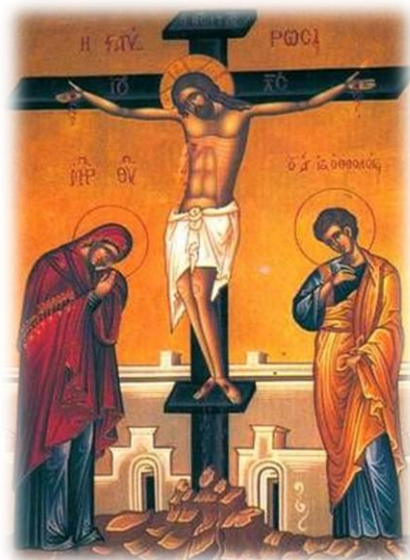
„*Hurá! Povýšili ma.*“ Určite mi dáte za pravdu, že takáto správa človeka poteší. Je spojená s radosťou. O pár dní budeme sláviť sviatok Povýšenia sv. kríža, ktorému je zasvätený aj náš chrám. Prečo cirkev slávi tento sviatok, Veď keď bol Ježiš povýšený na kríž, nebolo to vôbec príjemné, ba dokonca naopak, veľmi bolestivé a smrteľné. Prečo vlastne cirkev slávi tento sviatok a čo nám môže ponúknuť?

Sviatok Povýšenia svätého Kríža patrí s najstarším sviatkom východnej cirkvi. Historici východnej cirkvi sa zhodujú v tom, že predovšetkým dve hlavné udalosti boli podnetom k ustanoveniu tohto sviatku: nájdenie sv. kríža Pánovho v 4. stor. a navrátenie tohto kríža z Perzie v 7. stor.

Drevo svätého Kríža našla podľa prastarej kresťanskej tradície sv. Helena (+ 330), matka cisára Konštantína Veľkého r. 326. Cisár Konštantín sa po prvom všeobecnom sneme v Nicei rozhodol, že dá postaviť kresťanský chrám-baziliku na jeruzalemskej Golgote, na mieste Kristovho utrpenia. Roku 326 prišla do Jeruzalema sv. Helena a na jej príkaz bol zbúraný Venušin chrám, postavený na Golgote za cisára Hadriána. Po odkrytí Golgoty sa podarilo nájsť aj jamu s tromi krížmi a nápisom, ktorý bol podľa evanjelistov umiestený na Kristovom kríži. Keďže sa nedalo určiť, ktorý z troch krížov patrila Ježišovi, jeruzalemský patriarcha Makarios prikázal, aby nájdené ostatky troch krížov priložili postupne k telu istej chorej ženy. Po priložení Kristovho kríža chorá žena ozdravela, a to bol dôkaz, že práve na tomto

kríži zomrel Kristus. Patriarcha Makarios potom šiel aj s krížom na Golgotu, kde bolo drevo kríža vyzdvihnuté k verejnej úcte.

O deväť rokov neskôr, 13. septembra r. 335 sa konala slávnostná posviacka Konštantínovej Baziliky Pánovho Vzkriesenia, postavenej na mieste Kristovho hrobu. Nasledujúci deň 14. septembra sa konalo vyzdvihnutie dreva sv. kríža. Počas povýšenia ľud neustále spieval Pane zmiluj sa. Odvtedy východná cirkev slávi každoročne 13. septembra spomienku na posviacku Chrámu Pánovho Vzkriesenia a 14. septembra Sviatok Povýšenia svätého Kríža. Slávnosti trvali celý týždeň. Časť relikvií svätého Kríža krátko po nájdení poslali do Ríma, kde sú dodnes uložené v Bazilike svätého Kríža.

Druhá významná udalosť, ktorá rozšírila sviatok na východe i západe bolo navrátenie svätého Kríža z Perzského vyhnanstva. Perzský kráľ Chozroes v r. 614 dobyl Jeruzalem a odviezol do perzského vyhnanstva veľkú časť kresťanov i patriarchu Zachariáša. Do svojho hlavného mesta Kresyfon odniesol aj relikviár Pánovho kríža. Byzantská východorímska ríša bola totiž v tom období vnútorne oslabená. V roku 628 však cisár Heraklios zvíťazil nad Peržanmi a získal svätý Kríž späť. V roku 630 ho potom priniesol do Jeruzalemského chrámu, kde sa 14. septembra uskutočnilo druhé slávnostné povýšenie svätého Kríža. Odvtedy má sviatok pomenovanie – nad celým svetom (vsemirnoje).

Božie slovo hovorí: „*Lebo slovo kríža je bláznovstvom pre tých, čo idú do záhuby, ale pre tých, čo sú na ceste spásy, teda pre nás, je Božou mocou.*“ (1 Kor 1, 18). Tento svet si rád spomína na športové hviezdy, na hrdinov v ihriskách, na hercov či spevákov, ktorých piesne počúvame desaťročia a stále sú krásne- akoby prekonávali každú dobu. Pre nás, kresťanov, kríž znakom víťazstva nad smrťou, ktorá trvá večne. Je to znak nádeje pre tých, ktorí sú slabí, ktorí sú chorí a cítia sa neschopní zvládnuť to, čo ich poráža. Ježiš na kríži však ukazuje, že on svojou nekonečnou poslušnosťou porazil všetko, čo nám môže zničiť večnosť. A preto sa môžeme k nemu pritnúť, nosiť ho vo svojich srdciach, aby prešiel cestu víťazstva spolu s nami, dokonca v nás.

FARSKÉ OZNAMY

- ❖ V utorok, 13.09.2016 začíname duchovnú obnovu pred odpustovou slávnosťou. Začína sa o 16:00 hod. mariánskym večeraďlom, po ňom o 17:00 hod. archijerejskou sv. liturgiou s arcibiskupom a metropolitom Jánom Babjakom SJ, po ktorej si môžete vypočuť svedectvo stigmatizovanej mystičky Myrny Nazzour zo Sýrie.
- ❖ V stredu, 14.09.2016 je prikázaný chrámový sviatok Povýšenia sv. kríža. Sv. liturgie budú o 08:00 (csl.) a o 18:00 (slov.). Tento deň je zdržanlivosť od mäsa.
- ❖ Vo štvrtok, 15.09.2016 je spomienka na Presv. Bohorodičku Spolutrpiteľku a zároveň deň pracovného pokoja. Sv. liturgie budú iba ráno o 08:00 (csl.) a o 10:00 hod. a na Bani o 10:00 hod.
- ❖ V piatok, 16.09.2016 vás pozývame na sv. liturgiu, po ktorej bude krížová cesta v chráme a požehnanie relikviou sv. kríža.
- ❖ V nedeľu, 18.09.2016 je v našej farnosti odpustová slávnosť. Sv. liturgie s myrovaním budú o 08:00 a 10:00 hod. Na Bani sv. liturgia nebude.
- ❖ V nedeľu, 25.09.2016 bude riadna zbierka na Kňazský seminár v Prešove II.
- ❖ Prvoprijímajúce deti si môžu vyzdvihnúť prihlášku v kancelárii. Prvá detská liturgia bude v piatok, 16.09.2016 o 18:00 hod. Účasť prvoprijímajúcich detí je povinná.

Obrázky prevzaté z internetu, spracoval DS

Vydáva: **Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov**

Internet: www.grkat-sekcov.sk

e-mail: farnostsekov@gmail.com

Tel: 051/7725540

Tlač: **A-print, s.r.o., Urbánkova 13, Prešov**

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10€

Neprešlo jazykovou úpravou